

Fase 2 del projecte

La visió del resident al municipi de Sóller

**Reunions sectorials per
complementar i ajudar a
interpretar la Fase 1 d'estudi
estadístic de la població de Sóller**

Estudi elaborat per

per a

**Ajuntament
de Sóller**

Investigador principal

Dr. Joan Enric Capellà i Cervera
Llic. Geografia, MTM, Doctor en Geografia

Octubre 2025

Continguts

01. Introducció	3
02. Metodologia	3
03. Participants i grups sectorials	4
04. Resultats per grup	6
Grup sectorial 1: Comerç i artesanía	6
Accions proposades	7
Interpretació en clau de futur	10
Grup sectorial 2: Gent gran	11
Accions prioritzades	12
Interpretació en clau de futur	13
Grup sectorial 3: Entitats esportives	14
Accions prioritzades	15
Interpretació en clau de futur	17
Grup sectorial 4: Turisme i Restauració	18
Accions prioritzades	20
Interpretació en clau de futur	21
Grup sectorial 5: Educació i Cultura	22
Accions proposades	24
Interpretació en clau de futur	26
Grup sectorial 6: Joventut	27
Accions proposades	29
Interpretació en clau de futur	31
Grup sectorial 7: Construcció i Serveis Industrials	32
Accions proposades	34
Interpretació en clau de futur	36
Grup sectorial 8: Agricultura, ramaderia i pesca	37
Accions prioritzades	39
Interpretació en clau de futur	40

01. Introducció

Durant l'any 2024, l'Ajuntament de Sóller, a través de la regidoria de Turisme, ha impulsat el projecte “*La visió del resident – Municipi de Sóller*”, amb l'objectiu d'entendre millor quina és la mirada de la societat sollerica sobre el futur del poble i de Mallorca, amb una atenció especial a l'impacte del turisme i altres canvis socials i econòmics. Aquesta iniciativa, pionera i valenta a nivell municipal, vol convertir l'opinió dels residents en una eina útil per a la presa de decisions públiques.

Després d'una primera fase on es varen recollir 406 enquestes representatives de la població resident, i d'un informe estadístic complet que recull amb detall la visió de la ciutadania, s'ha posat en marxa

una **segona fase participativa** per validar els resultats i traduir-los en accions concretes.

Aquesta fase 2 s'ha dut a terme mitjançant **vuit sessions sectorials** amb persones implicades en diferents àmbits de la vida local: comerç i artesania, turisme i restauració, educació i cultura, joventut, agricultura - ramaderia i pesca, construcció i industrials, esports i gent gran. La finalitat d'aquestes reunions ha estat **contrastar els resultats de l'enquesta** amb la mirada dels diferents sectors i **generar propostes consensuades que orientin l'acció municipal en els propers anys**.

02. Metodologia

Les sessions varen seguir una mateixa estructura per garantir la coherència i comparabilitat dels resultats entre grups. Cada reunió, d'una durada aproximada d'una hora i mitja, es va dividir en **quatre grans moments**:

1. **Exposició inicial**: en primer lloc, es va fer una presentació de les conclusions més rellevants de l'estudi estadístic (fase 1).
2. **Debat obert**: tot seguit es varen plantejar tres preguntes senzilles però profundes sobre l'exposició

anterior:

- Quins elements vos sorprenen o preocupen especialment?
 - Quins elements vos motiven especialment?
 - Què trobau que falta o no s'ha recollit?
3. Aquesta part va permetre captar opinions, matisos, emocions i aportacions espontànies que

enriqueixen la comprensió dels resultats estadístics.

4. **Generació de propostes d'acció:** cada participant va escollir cinc accions que consideràs importants per millorar la situació del poble. Això obligava a prioritzar, evitant una llista infinita de demandes.

5. **Agrupació i prioritització col·lectiva:** les accions proposades es varen agrupar per temàtiques. Després, en funció de si l'agrupament era molt dispers i heterogeni, cada participant indicà aquelles tres accions que considerava més prioritàries: això permetia fer una prioritització real,

posant en valor allò que cadascú trobava més urgent o estratègic.

Aquest sistema participatiu ha permès obtenir una doble informació:

- Quines accions es proposen més sovint (freqüència).
- Quines accions generen més consens o importància percebuda.

Aquesta metodologia es basa en tècniques reconegudes de dinamització participativa i ha estat dissenyada perquè **totes les veus tinguin pes i cap proposta rellevant quedi fora.**

03. Participants i grups sectorials

Per assegurar una mirada àmplia i plural, es varen crear vuit grups de discussió, un per cada gran àmbit de la vida comunitària. Els participants han estat escollits de forma consensuada entre l'equip de govern i els grups de l'oposició, amb la voluntat de garantir representativitat i equilibri.

Cada grup estava format per entre 8 i 10 persones, totes elles amb coneixement o

implicació directa en el sector corresponent. Tot i que la participació final diferí de la inicialment planificada.

A cada reunió es va crear un ambient de treball respectuós i col·laboratiu, on tothom va poder expressar-se lliurement. Els resultats que ara s'exposen són fruit d'aquesta escolta activa i de la intel·ligència col·lectiva del poble de Sóller.

Grup sectorial	Nombre de participants	Participants
Comerç i artesanía	6	• M^aRosa Castanyer • Catina Forteza • Joaquin Pourque • Miquel Àngel Martínez • Tófol Colom • Esmeralda Martínez
Agricultura, ramaderia i pesca	6	• Joan Det • Pep Oliver • Miquel Gual • Benjamín • Lluvia Oliver • Pere Coll Adrover
Turisme i restauració	6	• Anaís Perrote • Kiko Martorell • Lluís Rullan • Narcís Ventura • Joana Dols, • Florentina Mora. • Salvador Suau
Educació i cultura	6	• Miquel Valls • Marga Forteza • Lluch Sosa • Maurici Revilla • Pilar Estarellas • Neus Marroig
Construcció i serveis industrials	7	• Jaume Trias • Xesc Peña • Tolo Pomar • Paco Gallego • Vicens Bisbal • Bartomeu Miró Mateu • Miquel Morell
Gent gran	7	• Joan Cabrer • Jesús • Maria Oliver • M. Carmen Gomez • Francisca Gual • Catalina Esteve • Margalida Bernat
Joventut	8	• Alberto Salva • Pep Lluís Cerro • Laura Ferra • Aurora Pujol • Laura Castañer • Ursula Estarellas • Maria Viudes • Cristina Frontera
Entitats esportives	3	• Alex López • Pep Got • Xisco Pérez

04. Resultats per grup

Grup sectorial 1: Comerç i artesania

El grup de Comerç i Artesania va expressar una preocupació profunda pel rumb que està prenent el model comercial de Sóller. Els participants varen coincidir a descriure una situació de pèrdua d'identitat, desconexió entre el discurs social i les

pràctiques reals de consum, i manca d'un suport institucional efectiu. La seva anàlisi combina la diagnosi econòmica amb una lectura simbòlica del comerç com a eix central de la vida social i cultural del poble.

Pèrdua d'identitat comercial i uniformització

Els participants varen destacar la substitució progressiva del comerç local autèntic per franquícies i establiments estàndard. Aquesta evolució és percebuda com una pèrdua de singularitat i d'atractiu, tant per als residents com per als visitants. "Tothom ven el mateix", comentaren, posant èmfasi en la desaparició del valor afegit associat al producte artesanal o local. La uniformització comercial és interpretada com un símptoma de desconexió amb la identitat pròpia del poble.

Doble moral del consum i desconexió ciutadana

Un dels missatges més reiterats va ser la percepció d'una **doble moral social**: molts residents defensen el producte local en el discurs, però acaben comprant en grans superfícies o en línia, especialment els joves. Aquesta contradicció entre el valor declarat i el comportament real és vista com una de les causes del declivi del comerç de proximitat. Els comerciants reclamen iniciatives educatives i de sensibilització per reconnectar el consumidor amb el valor cultural i econòmic del comerç local.

Manca de suport institucional i necessitat de certificació

Els assistents varen criticar la manca d'un sistema institucional que protegeixi i impulsi el producte autòcton. Es reclama la creació d'una **marca de qualitat "fet a Sóller"**, amb mecanismes clars de verificació per evitar falses etiquetes. També es proposa una política activa de suport municipal per certificar, promocionar i diferenciar els productes locals dins l'oferta comercial i turística del municipi.

Habitatge, mobilitat i pressió turística

El grup va relacionar directament el deteriorament del comerç amb problemes estructurals més amplis: la manca d'habitatge assequible per a residents i treballadors, la saturació turística i les dificultats d'aparcament. Es va remarcar la necessitat de regular l'accés al municipi, especialment a través de la **reintroducció del peatge al túnel**, com a eina de gestió de fluxos i de finançament per a la comunitat local. L'espai públic i la mobilitat són percebuts com a factors clau per garantir la viabilitat del comerç i la qualitat de vida.

Crisi de valors i desconexió cultural

A més de les dificultats econòmiques, els participants varen expressar una **sensació de crisi de valors**. El comerç local ja no és vist com un espai de relació i convivència, sinó com un servei funcional més. Es va remarcar la necessitat de recuperar la connexió emocional amb el producte autòcton i amb el poble, com a via per revitalitzar la identitat comercial i reforçar el teixit comunitari.

Accions proposades

Tot i la diversitat d'aportacions, s'observen **sis grans eixos d'intervenció** que es poden inferir de la totalitat dels post-its. S'ha de tenir en compte que **accions idèntiques foren proposades per persones diferents**, cosa que enforteix el valor del consens que generen.

1. Millora del control d'aparcament per a residents

És el tema més reiterat i que ha rebut més suport explícit a la prioritització final. Es proposa:

- Reforçar el control efectiu a les zones verdes.
- Incrementar la informació i senyalització de les àrees d'estacionament.
- Estendre la zona verda a tot el centre urbà.

Aquesta preocupació no és logística, sinó simbòlica: **l'espai públic ha de reflectir una jerarquia clara on el resident tingui preferència real**, i no només sobre el paper.

2. Reintroducció del peatge al túnel de Sóller

Apareix repetidament, de manera gairebé unànime, com una mesura clara per:

- **Regular l'accés massiu de vehicles**, especialment de turistes.
- **Reduir el col·lapse urbà**, especialment en temporades altes.
- **Generar una eina de gestió** de fluxos, amb possible retorn econòmic a la comunitat.

El valor simbòlic d'aquesta proposta és elevadíssim: **recuperar control sobre el ritme i volum de gent que arriba al poble**.

3. Certificació oficial del producte fet a Sóller

Aquest bloc concentra múltiples propostes:

- Crear una **marca pròpia, reconeguda i protegida** ("Producte de Sóller" o similar).
- Establir **mecanismes clars de verificació i control**, per evitar falsificacions o publicitat enganyosa.
- Impulsar campanyes institucionals que **promoguin la compra conscient** de producte local.
- Ajudar a **visibilitzar els artesans i productors reals**, i diferenciar-los d'intermediaris o revendedors.

Aquestes propostes evidencien una **necessitat profunda de reconeixement**, però també de protecció i d'eines legals.

4. Habitatge: planificació i regulació

El discurs connecta clarament l'accés a l'habitatge amb:

- La capacitat de **mantenir població jove i de continuïtat generacional**.
- El suport al teixit comercial: **sense població resident, no hi ha consum local**.

Es proposa:

- Un **Pla General d'Habitatge**, amb una línia clara d'accions.
- Donar **llums verdes a llicències d'obra** per a petites parcel·les.
- Establir mecanismes de **control de preus de lloguer**.

Aquest eix és viscut com una **urgència social i estructural**.

5. Altres actuacions urbanes i ambientals

Apareixen propostes puntuals però significatives:

- **Banys públics**, amb opció de pagament, per millorar la dignitat de l'espai urbà.
- **Limitació de cotxes de lloguer** i embarcacions nàutiques, com a mesura de desmassificació.
- **Zona marina sense pesca**, per protegir els ecosistemes i equilibrar usos del litoral.

Són idees que reflecteixen una **sensibilitat territorial molt afinada**, i una voluntat de millora concreta del dia a dia.

6. Recolzament actiu al comerç local

Més enllà de la certificació, es proposa:

- Que l'Ajuntament assumeixi un rol **actiu en la promoció i difusió** del comerç local.
- Incentivar el **consum conscient**, tant entre residents com entre turistes.
- **Valorar l'artesania i el fet a mà** com a trets diferencials de l'oferta local.

Aquest conjunt de propostes reclama que el comerç local **sigui considerat un bé cultural i estratègic**, no només un sector econòmic.

Interpretació en clau de futur

El grup de comerç i artesanía imagina un Sóller on **el comerç local recuperi la seva identitat** i on els residents tenguin una preferència real en la vida quotidiana - tant en la mobilitat com en l'accés a l'habitatge i als espais urbans. La seva visió de futur passa per **reequilibrar la relació entre turisme i vida de poble**, garantint que el comerç autòcton pugui competir amb

dignitat en un entorn cada vegada més homogeni i dominat per franquícies. Reivindiquen un poble que valori el producte local, el control i el certifiqui, que doni suport efectiu als petits negocis i que reguli millor l'ús de l'espai públic. El futur desitjat és el d'un Sóller que visqui del seu caràcter propi, amb un comerç arrelat, viu i reconegut com a part essencial de la seva identitat.

Grup sectorial 2: Gent gran

El grup de Gent Gran va expressar una visió molt afinada sobre els principals problemes estructurals que afecten Sóller, combinant la memòria d'un poble més cohesionador i accessible amb l'experiència directa de les barreres actuals que dificulten la

vida quotidiana. Les seves aportacions reflecteixen una lucidesa notable sobre els canvis socials i urbanístics viscuts, així com una voluntat ferma de seguir participant activament en la vida col·lectiva del municipi.

Accessibilitat i mobilitat: una qüestió de dignitat

Un dels eixos més destacats fou la **manca d'accessibilitat física** dins el municipi. Les persones grans descrigueren carrers amb voravies mal adaptades, camins públics en mal estat i una absència de transport públic intern funcional entre Sóller i el Port. Aquesta situació genera dependència, aïllament i una sensació de pèrdua d'autonomia. Es reclama un transport adaptat i regular, i una millora general de l'espai públic perquè la mobilitat sigui una condició de dignitat, no un privilegi.

Convivència, civisme i deteriorament de l'espai públic

Els participants varen remarcar la **pèrdua del respecte a les normes bàsiques de convivència i la falta de control institucional**. Es denuncia especialment l'ús

indegut de les zones verdes per part del turisme, la manca de civisme i la brutor dels carrers. Aquesta degradació es viu com un símptoma de deixadesa i com un element que trenca la convivència. Reclamen recuperar un poble net, segur i respectuós, on els residents tornin a tenir protagonisme en l'espai públic.

Serveis sanitaris i assistencials insuficients

Un altre eix fonamental és la manca de serveis sanitaris i socials adequats a una població envellida. Es va reclamar amb urgència disposar d'una **ambulància operativa 24 hores** i de serveis de **rehabilitació mèdica** al PAC de Sóller per evitar desplaçaments llargs i difícils. També es considera prioritari habilitar més equipaments específics per a gent gran —espais d'exercici, trobada, oci i descans— que afavoreixin un envelliment actiu i digne.

Habitatge i desplaçament dels residents

El problema de l'habitatge també afecta fortament aquest col·lectiu. L'encariment del mercat i la pressió del lloguer vacacional han provocat que moltes persones grans hagin hagut d'abandonar el centre del poble o viure en situacions de precarietat. Els participants proposaren aprofitar edificis públics en desús, com l'antiga caserna de la Guàrdia Civil, per destinar-los a **habitatge assequible per a residents**, en una aposta clara per mantenir la població local dins el teixit urbà.

Soledat i pèrdua de qualitat de vida comunitària

Més enllà dels problemes materials, la gent gran expressà preocupació per la **pèrdua del teixit social i la manca d'espais d'oci intergeneracional**. Es considera que el poble no ofereix opcions per a la gent gran ni per als joves, i que la manca d'activitats compartides accentua la sensació d'aïllament. Reivindiquen la recuperació d'una vida comunitària activa i espais públics pensats per a totes les edats.

Accions prioritzades

De les accions proposades i posteriorment prioritzades pels membres del grup, es poden extreure sis línies prioritàries d'actuació, per ordre d'importància percebuda:

1. Millora del transport públic i accessibilitat urbana

Es reclama la creació d'un bus públic de circulació interna (entre Sóller i el Port), adaptat i funcional. Es denuncia la manca d'alternatives al tramvia i les dificultats per a moure's a peu per carrers mal dissenyats. L'accessibilitat als carrers i l'ordenació del trànsit apareixen com a condicions bàsiques per a garantir la mobilitat de les persones majors.

2. Limitació del lloguer vacacional

L'excés d'habitatge destinat al turisme es viu com una amenaça real i immediata. La gent gran percep que aquest fenomen desplaça residents, encareix la vida i afavoreix la desconexió social. El grup reclama un control efectiu d'aquest tipus d'ús residencial, en una aposta per preservar el caràcter habitable i humà del municipi.

3. Reforç dels serveis sanitaris i assistencials

Es demana una millora urgent dels serveis sanitaris bàsics: la implantació d'un servei d'ambulància de 24 hores i la possibilitat de fer rehabilitació física dins el PAC de Sóller. Aquestes demandes responen a una necessitat estructural d'atenció i cura, pròpia d'una població envellida que no vol perdre autonomia.

4. Creació d'equipaments i serveis específics per a la gent gran

Es planteja la necessitat de disposar d'instal·lacions per a la pràctica d'activitat física suau, de llocs de trobada i d'oci, així com de refugis climàtics davant l'increment de temperatures i onades de calor. Aquestes accions contribueixen directament a la qualitat de vida i a la inclusió social d'aquest col·lectiu.

5. Recuperació de l'espai públic net, segur i digne

Es reclama més neteja, manteniment de carrers i camins, vigilància i control de comportaments incívics. Es posa èmfasi en la necessitat de tornar a sentir-se segur i respectat dins el poble. La brutor i el desordre no es viuen només com un problema estètic, sinó com una forma de desatenció institucional.

6. Polítiques d'habitatge per a residents

A més del control del lloguer vacacional, es proposa destinar edificis municipals en desús —com l'antiga caserna de la Guàrdia Civil— a habitatge assequible per a residents. Aquesta proposta posa en valor el patrimoni públic com a eina per garantir l'accés a l'habitatge.

Interpretació en clau de futur

Les persones majors volen un Sóller **accessible, segur i pensat per a la vida quotidiana**. Reclamen un municipi on la mobilitat no sigui una barrera, amb carrers i camins adaptats, transport públic intern funcional i un espai públic net i digne. Imaginen un poble on l'envelliment sigui actiu i respectat, amb serveis sanitaris i assistencials suficients i

amb equipaments que permetin mantenir l'autonomia i la convivència. El futur desitjat és un Sóller que recuperi la seva dimensió humana, on la convivència i la neteja siguin signes de respecte col·lectiu i on l'habitatge i la planificació urbana garanteixin que la gent gran pugui seguir vivint al seu poble amb dignitat.

Grup sectorial 3: Entitats esportives

El grup d'Entitats Esportives, tot i ser reduït en nombre, va oferir una diagnosi molt clara i crítica sobre l'estat actual de les instal·lacions esportives i de la gestió pública dels espais municipals. Les seves aportacions reflecteixen una preocupació profunda per la

deixadesa institucional, la manca d'ordenació i la necessitat urgent de recuperar la coordinació entre Ajuntament i entitats locals. L'esport és vist no només com una activitat física, sinó com una eina de cohesió, salut i convivència comunitària.

Deixadesa i manca de manteniment

Els participants varen coincidir en qualificar les instal·lacions esportives municipals com a **deficitàries i mal mantingudes**. Es denuncien banys insalubres, dutxes en mal estat, falta d'higiene i presència d'insectes. Aquesta situació transmet una imatge de desatenció institucional i desmotiva tant els esportistes com les famílies. La millora del manteniment i la higiene es considera una condició mínima per garantir la dignitat de l'esport local.

Absència de planificació i gestió participada

Una de les principals queixes del grup és la manca de referents clars i d'una gestió coordinada entre les entitats esportives i l'Ajuntament. Es considera que les decisions es prenen de manera unilateral i sense consultar els usuaris. Aquesta desconexió ha provocat desordre, conflictes d'ús i manca d'eficiència en la gestió dels espais. Els participants reclamen recuperar el **Comitè d'Esports**, com a òrgan de coordinació i planificació compartida.

Civisme i ús inadequat dels espais

El grup va destacar també la **manca de normes clares i el comportament incívic d'alguns usuaris**. Hi ha conflictes per l'ús de pistes, saturació d'espais i presència de persones no autoritzades dins zones esportives com la pista d'atletisme. Aquesta situació genera tensió i deteriora la convivència. Es demana regular els horaris, establir normes d'ús i reforçar la vigilància per garantir un ús adequat i segur.

Falta d'espais verds i d'oci saludable

Els participants varen remarcar la necessitat de disposar de **més zones verdes i parcs urbans** que permetin la pràctica d'activitat física lleugera i promoguin l'esport com a hàbit saludable. Consideren que Sóller té una manca d'espais de lleure actiu i que l'esport hauria d'anar més enllà de la competició, convertint-se en part del benestar quotidià del poble.

Mobilitat i accessibilitat a les instal·lacions

Un altre tema recurrent fou la **difficultat d'accés a les instal·lacions** per culpa de la saturació del trànsit i la manca d'aparcament. Els participants denuncien la utilització indeguda de les zones verdes d'aparcament per part del turisme i la ineficàcia de les sancions. Reclamen millores en el transport públic i en la regulació de l'aparcament per garantir que les instal·lacions siguin realment accessibles per als residents.

Manca de control sobre les concessions i gestió dels espais

El grup expressà una preocupació especial pel **model de gestió pública i privada** de les instal·lacions esportives. Es denuncien concessions poc transparents i la falta de seguiment per part de l'Ajuntament. Es proposa que la cessió d'espais públics estigui vinculada a un manteniment adequat i a uns criteris clars de rendiment social.

Accions prioritzades

Les accions indicades pels assistents s'articulen en vuit grans línies d'actuació. A continuació es presenten en funció del grau de prioritat expressat col·lectivament.

1. Millora integral del manteniment, higiene i qualitat de les instal·lacions esportives

Aquesta línia recull diverses aportacions que apunten a un problema estructural de deixadesa: neteja insuficient, deteriorament de l'espai, condicions d'higiene mínimes no garantides i desmotivació generalitzada. La millora del manteniment no es planteja com una petició menor, sinó com una condició bàsica perquè l'esport al poble sigui viable, segur i inclusiu.

2. Reactivació del Comitè d'Esports i mecanismes de cogestió

Es reclama la restitució d'un espai de participació formal on les entitats esportives puguin compartir diagnòstics, prendre decisions conjuntes i col·laborar amb l'Ajuntament. Aquesta proposta vol recuperar una cultura de coresponsabilitat i planificació que s'ha anat perdent, i que resulta fonamental per donar sentit i sostenibilitat al sistema esportiu local.

3. Millora del trànsit, aparcament i mobilitat al voltant de les instal·lacions

Es reclama més vigilància, control de l'aparcament per a residents, millora del transport públic amb més horaris i regulació del trànsit especialment en zones sensibles. Aquestes mesures es veuen com a imprescindibles per garantir l'accés a les instal·lacions i reduir l'impacte del turisme sobre el funcionament ordinari del poble.

4. Dotació d'espais verds i parcs urbans per a l'activitat física i el lleure

Es proposa ampliar les zones verdes reals dins el nucli urbà, dotades de circuits per córrer o passejar i que siguin espais multifuncionals, ordenats i ben cuidats. Aquesta demanda no només té a veure amb l'activitat esportiva, sinó també amb la necessitat de crear entorns saludables, agradables i accessibles per a totes les edats.

5. Millora de l'ordenació i regulació de l'ús de les instal·lacions

Es planteja la necessitat de definir normes clares, ordenar els horaris d'ús, garantir la compatibilitat entre diferents col·lectius i evitar conflictes. També es proposa obrir l'ús de les instal·lacions públiques, com el camp de futbol, a altres col·lectius quan no hi hagi activitat federada.

6. Seguiment, control i supervisió de la gestió pública i privada dels equipaments

Es demana un major control institucional, tant sobre les concessions públiques com sobre el funcionament intern de les instal·lacions. Aquesta vigilància activa es veu com una eina clau per evitar el deteriorament del servei i per responsabilitzar els gestors (públics o privats) de les condicions que ofereixen.

7. Revisió dels mecanismes de concessió d'ús dels espais públics

Es proposa que l'Ajuntament pugui establir convenis amb entitats privades o associacions per gestionar equipaments públics, sempre sota condicions clares, transparents i amb mecanismes de seguiment. Aquesta proposta parteix de la idea que no es tracta només de “cedir espais”, sinó de garantir una gestió responsable.

8. Habitatge per a residents

Una de les accions proposades fa referència a facilitar l'accés a l'habitatge per a residents, tot i que no és una qüestió tractada amb profunditat dins aquest grup. Aquesta menció confirma, però, que la problemàtica de l'habitatge és transversal i interpel·la tots els sectors del municipi, també l'esportiu.

Interpretació en clau de futur

Les entitats esportives volen un Sóller **actiu i organitzat, amb instal·lacions dignes, ben mantingudes i gestionades de manera transparent**. Reclamen un Ajuntament que planifiqui i comparteixi la gestió dels espais esportius amb les entitats, reactivant la coordinació i la coresponsabilitat. Imaginen un

poble on l'esport sigui una eina de convivència, salut i educació, amb espais verds de qualitat, circuits oberts i un ús ordenat dels equipaments. El futur desitjat és un Sóller que faci de l'activitat física un pilar de la vida comunitària, amb espais nets, segurs i accessibles, i on la gestió pública sigui participada i eficient.

Grup sectorial 4: Turisme i Restauració

El grup d'experts provinents dels sectors turístic i de la restauració va fer una diagnosi crítica i molt articulada de la situació actual del municipi. Malgrat formar part d'un dels àmbits econòmics més potents de Sóller, aquest col·lectiu

expressà una preocupació generalitzada pel model turístic actual, les seves derivades sobre la convivència ciutadana, i la progressiva pèrdua de la identitat local.

Desnaturalització del poble i pèrdua d'identitat

Una de les qüestions que més va planar en les intervencions inicials fou la **desnaturalització de la vida quotidiana del poble**: Sóller —afirmen— ja no és un poble viu, sinó una postal. Aquesta visió reflecteix el sentiment de molts residents que perceben una reconversió silenciosa de l'espai urbà, on les necessitats dels visitants prevalen per damunt de les dels habitants. Aquesta percepció s'agreuja pel fet que cada vegada són més els turistes que visiten el municipi amb un comportament intensiu, superficial i desconnectat del context local: “volen veure-ho tot de Mallorca en tres dies” i, alhora, desborden les infraestructures.

Habitatge turístic i convivència veïnal

El **problema de l'habitatge turístic** va emergir com una de les qüestions més preocupants, no només per l'encariment de l'accés a l'habitatge, sinó per la seva incidència directa en la convivència veïnal. L'existència de nombrosos allotjaments turístics il·legals, el fet que molts d'ells tributin igual que un habitatge habitual, i la sensació d'inacció per part de les administracions, contribueixen a una gran frustració i a un sentiment d'indefensió ciutadana. En aquest sentit, es va reclamar amb fermesa una **actuació contundent contra el lloguer vacacional il·legal** i una aposta decidida per la creació d'**habitatge públic de lloguer**.

Trànsit, mobilitat i saturació

En paral·lel, es va abordar el **problema de l'aparcament i del trànsit**, especialment en relació amb la irrupció constant de cotxes de lloguer, la congestió al centre urbà i la falta de zones d'estacionament dignes per als residents. Els participants assenyalaren que els aparcaments perimetrals actuals no compleixen condicions mínimes: són de terra, no tenen ombra, ni senyalització adequada, ni seguretat. Aquesta manca de qualitat en les infraestructures és interpretada com un **incompliment de les pròpies normatives municipals**, i alimenta el sentiment de desconfiança envers les institucions.

Redefinició de l'espai públic

Una altra demanda rellevant és la **necessitat de redefinir l'espai públic a favor de les persones**. Es va proposar la creació de **zones cívico-vianants**, espais per a infants i per a la gent gran, vials diferenciats per a bicicletes, i un reequilibri general entre vianants i cotxes, i entre residents i visitants. L'objectiu és "humanitzar" la ciutat, retornar l'espai a les persones i no deixar-lo totalment al servei de la mobilitat turística. En aquest marc, es va destacar la conveniència d'implantar **senyalitzacions informatives més clares i integrades**, evitant la proliferació de cartells i explorant recursos urbanístics com paviments diferenciats, colors o textures per indicar funcions i recorreguts.

Neteja i manteniment urbà

També es va posar èmfasi en la **necessitat urgent de millorar la neteja i el manteniment**, tant al centre com als camins i zones de muntanya. Es considera que la situació és crítica, i que els serveis públics no responen a l'elevat ús turístic dels espais. Aquest fet alimenta la percepció d'un poble deixat, on els propis visitants són sovint part del problema però no reben cap tipus d'informació ni instrucció clara sobre com comportar-se o contribuir a mantenir l'ordre i la neteja.

Informació al visitant

Aquesta **manca d'informació al visitant** va ser un altre element crític. Es va remarcar que l'oficina de turisme rep consultes banals (fer-se selfies amb el tren) i queixes pel preu elevat del bitllet, però no és realment un punt d'informació

estructurada, culturalment rellevant o transformadora. En aquest sentit, es proposaren accions com un **“Tiquet Sóller”** per facilitar la mobilitat interna i afavorir un model de visita més sostenible i territorialment equilibrat.

Producte local i identitat econòmica

Una línia de reflexió especialment interessant va ser la que remarcava la **desconnexió entre el turisme i la identitat local**, i com aquesta tendència ha afectat també al comerç i a la restauració. Es va denunciar l'ús indegut de la marca “Sóller” o “Serra de Tramuntana” per a vendre productes que en realitat no són locals. Aquesta apropiació indeguda ha fet que es perdi la il·lusió per fer feina “des del poble per al poble”, i ha accentuat un sentiment creixent d'**empeguement per ser de Sóller**, com si el poble hagués estat segrestat per una postal que ja no els representa. Davant això, es reclamà **inversió en infraestructures culturals** i el foment actiu de la cultura pròpia com a via per reforçar l'orgull local i la cohesió comunitària.

Accions prioritzades

Les accions proposades es poden agrupar en vuit grans eixos, ordenats segons el pes i la coincidència entre els participants.

1. Eradicació de l'habitatge turístic il·legal i impuls a l'habitatge públic

La problemàtica del lloguer vacacional il·legal s'identifica com una de les causes principals del deteriorament de la convivència i del desordre residencial. A més de perseguir aquesta pràctica, es proposa augmentar l'oferta pública de lloguer i no liberalitzar el sòl públic destinat a habitatge.

2. Impuls al producte local, amb suport institucional

Hi ha consens entorn a la necessitat de protegir, fomentar i visibilitzar el producte local autèntic. Es proposen mesures com bancs de receptes, incentius a negocis locals, distintius de qualitat o campanyes de promoció pública.

3. Millora dràstica de la neteja i el manteniment urbà i rural

Es planteja com a urgent una neteja més efectiva i constant, tant en l'àmbit urbà com als camins de muntanya. La brutor és percebuda com un símptoma de deixadesa i un factor que empitjora la percepció general del poble, tant per part dels residents com dels visitants.

4. Redefinició de l'espai públic en clau cívica i humana

Es reclama una nova ordenació que doni prioritat al vianant, amb zones exclusives per a persones, espais d'esbarjo i vies cíviques segures. Es tracta de recuperar l'espai públic per a la convivència.

5. Control del trànsit i limitació de l'accés de vehicles, especialment de lloguer

Es proposa restringir l'entrada de cotxes, controlar millor l'accés al centre urbà, regular el trànsit i aplicar mesures específiques per reduir l'impacte dels vehicles de lloguer.

6. Promoció cultural i reforç de la identitat

Es demana una aposta clara per les infraestructures i activitats culturals com a mitjà per enfortir el sentiment de pertinença, recuperar l'orgull local i oferir alternatives al model de turisme banal.

7. Nou model de creixement i senyalització clara

S'introdueix una reflexió sobre la necessitat de fer compatible el creixement amb els recursos disponibles. També es proposa millorar la senyalització a través de criteris de disseny urbanístic i comunicació visual integradora.

8. Millora dels serveis públics

Finalment, es reivindica una dotació adequada de serveis públics bàsics, adaptats a la nova realitat del municipi, especialment en moments d'alta afluència turística.

Interpretació en clau de futur

Els professionals del turisme i la restauració volen un Sóller **equilibrat, on el turisme sigui una activitat regulada, sostenible i compatible amb la vida dels residents**. Reclamen una ordenació clara de l'habitatge turístic, la millora de la neteja i del manteniment, i una mobilitat més racional que limiti la saturació de vehicles i de visitants. Imaginen un

poble on la cultura i el producte local siguin motors de valor i diferenciació, i on la qualitat substitueixi la quantitat com a criteri de creixement. El futur desitjat és el d'un municipi que protegeixi la seva identitat, diversifiqui la seva economia i reforci l'orgull local, fent de Sóller un lloc on viure i treballar sigui tan valuós com visitar-lo.

Grup sectorial 5: Educació i Cultura

El grup d'educació i cultura va oferir una mirada crítica, madura i constructiva sobre la situació del municipi. L'enfocament dels participants es va centrar especialment en tres grans qüestions: la desconexió entre els

Pèrdua patrimonial

Un dels primers temes que es varen posar damunt la taula fou la **fàcil alienació del patrimoni residencial** a mans d'externs. Aquesta idea —que també s'havia vist en altres grups— es va formular aquí amb especial èmfasi pel seu component educatiu i simbòlic: “El resident ho posa massa fàcil per vendre.” Aquesta afirmació es pot llegir com una metàfora d'una societat que, per manca d'eines col·lectives, cultura cívica o sentit de comunitat, acaba cedint allò que és propi (des del patrimoni immobiliari fins a les tradicions) a actors externs. Es considera que cal **una nova cultura de la responsabilitat col·lectiva**, que s'ha de construir des de l'educació i la cultura.

valors educatius i la realitat social; la necessitat de dignificar el paper de la cultura dins el poble; i la manca d'estructures, coordinació i reconeixement institucional cap al teixit cultural i educatiu local.

Autoestima de poble

Hi ha un **fort reclam de recuperar valors de base**, com l'autoestima comunitària, el sentit de transmissió cultural o el respecte per les tradicions i la toponímia. Ara bé, aquesta defensa no es fa des d'un folklorisme naïf, sinó des d'una consciència crítica molt clara: cal evitar l'endogàmia, el localisme estèril o la simple celebració de la "pàtria petita". L'objectiu, segons els participants, és **preservar allò que encara queda, amb dignitat i criteri**, tot reconeixent que el que ja s'ha perdut no es podrà recuperar.

Joves i formació

Un altre eix molt rellevant és la **desconnexió creixent entre els joves i la formació**. Segons es va comentar, molts joves del poble no mostren interès per la formació, no identifiquen el coneixement com una eina de futur i cerquen, més aviat, guanyar doblers de manera immediata. Aquesta actitud no es va criticar des del retret, sinó des de la preocupació: es considera un **síntoma d'un model de poble que no ofereix horitzons inspiradors ni referents reals**.

La soledat de l'escola

Aquest escenari, segons es va comentar, es veu agreujat pel fet que **l'escola ha assumit en solitari la transmissió cultural i de valors comunitaris**, mentre que altres actors com les famílies, les entitats o l'administració han anat abandonant aquest paper. Per això, es reclama una **major corresponsabilitat en la construcció de la identitat local** i una tasca compartida on l'escola acompanyi, però no carregui tota la responsabilitat.

Percepció de la cultura

També es va denunciar que la cultura és sovint percebuda com un luxe o com un sector menor. No es dignifica, no es planifica, i queda subordinada als calendaris polítics o a la voluntat de petits grups informals. Aquest **buit institucional de lideratge cultural** es tradueix en manca de coherència, de reconeixement, de coordinació i de recursos per a les entitats i els professionals del sector.

Valoració del teixit associatiu

Hi ha una **reivindicació molt clara del teixit associatiu cultural**, que, tot i ser ric i actiu, se sent menystingut i poc recolzat. Es demana que aquest teixit sigui reconegut també en termes econòmics i no només com a voluntariat. L'activisme cultural —diuen— no pot ser assumit sempre com una forma d'altruisme, perquè aquesta visió acaba **infravalorant el coneixement i el talent local**.

Infraestructures culturals

En el pla més pràctic, es va posar de manifest que **falten infraestructures culturals adequades**. El Casal de Joves és massa petit i no s'ha pensat per a activitats de grup ni per a generar un teixit actiu. No hi ha espais on generar propostes, compartir coneixement o desenvolupar activitats culturals amb continuïtat. Aquesta manca

d'espais també limita la possibilitat de generar oferta cultural en el dia a dia i no només per a dates assenyalades.

Accions proposades

1. Millorar el suport institucional al teixit cultural

Hi ha un ampli consens entorn la necessitat que l'Ajuntament assumeixi un paper molt més actiu i estratègic en l'àmbit cultural. Això inclou:

- Recolzament econòmic a les entitats culturals.
- Una gestió més àgil i eficient, amb menys burocràcia.
- Més implicació institucional i una escolta activa.
- Evitar el solapament d'actes.
- Acompanyar de veritat les associacions i facilitar-los la feina.

2. Dignificar la cultura i el paper dels creadors locals

Els participants reclamen que la cultura sigui reconeguda com un bé públic, com un sector amb capacitat de transformació social i no com una activitat secundària o ornamental. Això implica:

- Donar valor al que es fa a nivell cultural.
- Evitar que tot depengui del voluntariat.
- Reivindicar l'art i les Belles Arts com a part del patrimoni viu.
- Fer que la cultura no depengui de colors polítics ni d'afinitats personals.

3. Establir una coordinació estructurada del sector

Davant la dispersió i la manca d'espais de trobada, es proposa:

- Crear una Coordinadora cultural o una comissió d'experts.
- Definir objectius compartits per a la política cultural del municipi.
- Aprofitar els referents culturals per crear xarxa social.

4. Millorar les infraestructures i espais per a la cultura

Es considera clau dotar Sóller d'espais culturals funcionals i adequats a la realitat local. Es proposa:

- Dotar el poble d'un teatre, auditori o casal cultural.
- Crear espais polivalents per a joves, espectacles i trobades.
- Facilitar locals per a les entitats i per al desenvolupament d'activitats.

5. Fer de l'educació un vector de canvi cultural

L'escola ha de seguir sent part de la transmissió identitària, però cal repartir la responsabilitat. Es proposa:

- Treballar amb els alumnes el futur del poble que volen.
- Fer que el poble sigui un mirall per als joves.
- Coordinar el paper de les famílies, les associacions i els centres escolars.

6. Ampliar la mirada sobre la cultura del lleure

Es destaca la necessitat d'oferir alternatives culturals i d'oci que no es basin només en el consum ni en l'esport federat. Cal:

- Organitzar esport infantil-juvenil més inclusiu i no competitiu.
- Oferir activitats que vinculin oci, cultura i comunitat.
- Donar opcions als joves més enllà de festa i alcohol.

7. Enfortir la relació entre cultura i identitat

Cal evitar la folklorització i apostar per una identitat moderna però arrelada. Per això es proposa:

- Protegir la toponímia.
- Evitar perdre més patrimoni immaterial.
- Fer de la cultura un element transversal i quotidià.

Interpretació en clau de futur

El grup d'educació i cultura vol un Sóller que **recuperi el sentit col·lectiu de la cultura i l'educació com a motors de cohesió social**. Reclamen un poble que dignifiqui la tasca dels creadors locals, que valori les entitats culturals com a espais de transformació i que coordini millor l'acció institucional i associativa. Imaginen una educació compartida

entre escola, famílies i societat, que reforci la identitat local i l'autoestima comunitària. El futur desitjat és el d'un municipi amb infraestructures culturals dignes, amb una vida cultural viva i reconeguda, i amb una educació que faci del coneixement i la cultura instruments per arrelar i construir comunitat.

Grup sectorial 6: Joventut

La trobada amb el col·lectiu jove va posar damunt la taula un conjunt de preocupacions que expressen una mirada crítica però també esperançada cap al futur del poble. Els joves assistents, malgrat la seva edat, mostraren una **consciència molt clara dels reptes estructurals que afecten Sóller** i una voluntat explícita de revertir la situació. La seva visió es podria resumir en un desig

col·lectiu: **poder desenvolupar un projecte de vida digne dins el poble que estimen, sense renunciar a les arrels ni a les oportunitats.**

El debat va girar, especialment, al voltant de quatre grans temes que estructuren aquest relat generacional: **l'habitatge, la mobilitat, el turisme i la manca d'oci.**

Un futur impossible sense habitatge

El problema de l'habitatge va emergir com **l'element més central, urgent i estructural** per als joves sollerics. No es varen limitar a expressar que és car o escàs, sinó que varen fer una lectura molt més profunda: el mercat està completament tensionat per una demanda externa que no té límit. Per això, el

problema no és només el preu, sinó el model de gestió del sòl i de la propietat. El fet que es vengui amb tanta facilitat la propietat a persones de fora es percep com una pèrdua de sobirania local.

A diferència d'altres grups, els joves no s'expressaren amb nostàlgia o resignació. Al contrari: mostraren **voluntat política i reflexió estratègica**. Es preguntaren explícitament: "Com devallam la demanda?". Això denota una consciència madura, no només sobre els efectes, sinó també sobre les causes estructurals que tensionen el mercat immobiliari.

Per tot això, demanen **polítiques específiques de protecció per als residents**: lleis que prioritzin l'accés a l'habitatge a la població local, facilitats administratives i econòmiques, i habitatge digne com a dret fonamental. El missatge és clar: **si no es garanteix aquest accés, els joves no podran arrelar-se ni desenvolupar projectes de futur.**

El turisme com a factor de desbordament, no d'enemistat

Una de les aportacions més interessants del grup va ser **la distinció entre turisme i massificació**. Els joves no mostren una postura antiturística, però sí que expressen **cansament i frustració per la falta de regulació**. Apunten que el problema no és el turista, sinó l'absència de normes clares. "Els turistes no són culpables si no se'ls explica què poden fer i què no." Aquest enfocament aporta una mirada constructiva, que **convida a gestionar millor el turisme, i no a rebutjar-lo.**

Demanen, per tant, **més regulació i claredat normativa**, així com un canvi de discurs institucional: no es tracta de fer fora ningú, sinó de posar ordre per garantir una convivència real.

Mobilitat: una necessitat quotidiana i estructural

Els joves assenyalen que **la mobilitat és un problema recurrent**, però que podria tenir solucions relativament senzilles si hi hagués voluntat. Identifiquen dos factors clau:

1. **La invasió de cotxes de lloguer i de visitants no residents**, que congestionen els accessos i saturen els espais públics, especialment a l'estiu.
2. **La manca de transport públic eficient i pensat per als residents**, com ara busos llançadora o alternatives de mobilitat compartida.

També es va proposar seguir l'exemple de Formentera, amb un **cupò màxim de cotxes de lloguer** que poden entrar al municipi. No es tracta només d'un tema mediambiental, sinó **de garantir el dret a moure's amb normalitat dins el poble.**

L'oci: molt més que diversió

El tema de l'oci va generar unanimitat: **hi ha una manca greu d'oferta, especialment a l'hivern**. No es tracta de demanar festes, sinó d'una reflexió més profunda sobre l'absència d'espais i activitats adaptades a les necessitats dels adolescents i joves. Abans hi havia cinema, boleres... ara hi ha un desert.

Hi ha idees clares: es podria **recuperar el mercat municipal com a espai híbrid** de producte local i d'oci gastronòmic; caldrien espais culturals que serveixin com a punt de trobada; es podrien programar activitats pensades per i des dels joves, en lloc de repetir models adults.

Aquest reclam també incorpora una crítica generacional: els joves veuen que **les seves activitats sovint topen amb la incomprensió d'altres col·lectius (gent gran, escoles, etc.)**, i això crea un clima de tensió constant. En lloc de facilitar la convivència, es reprimeix o s'ignora. Volen **una nova cultura intergeneracional, més empàtica i menys reactiva**.

El comerç i el mercat: identitat i projecte de futur

Finalment, els joves també varen posar el focus en **el comerç local i la pèrdua d'identitat dels negocis**. Denuncien que les tendes de tota la vida tanquen, que es perd el caràcter local, i que això fa mal al conjunt del poble.

És especialment significatiu que **reivindiquin el Mercat municipal com un espai a recuperar**. Però no com un lloc nostàlgic, sinó com una oportunitat per **reimaginar l'ús dels espais públics des d'una perspectiva jove i activa**.

També apunten que hi ha **ganes d'emprendre**, però que les traves són enormes. Si no hi ha política activa de suport, els joves no podran liderar els projectes del futur

Accions proposades

1. Garantir l'accés a un habitatge digne per als residents

- Habitatge assequible.
- Que la normativa prioritzi als residents.
- Polítiques de regulació del mercat.
- Més oferta pública o semi-pública.
- Intervenció per frenar l'especulació.

2. Replantegar el model turístic amb més regulació

- Normes clares per a visitants.
- Limitació del turisme massiu.
- Missatge institucional de convivència i ordre.

3. Crear una oferta d'oci regular, estable i adaptada als joves

- Més espais per a oci juvenil.
- Recuperació del mercat municipal com a espai d'oci gastronòmic.
- Activitats culturals durant tot l'any.
- Espais alternatius als clubs i federacions per a temps lliure.

4. Regular el comerç per garantir el caràcter local

- Protegir els negocis locals.
- Inversió pública en el comerç de proximitat.
- Revalorització del Mercat com a centre d'activitat comercial i social.

5. Millorar la mobilitat amb visió sostenible i de poble

- Control del trànsit d'externs.
- Regulació dels cotxes de lloguer.
- Busos llançadora.
- Incentivar el transport públic.

6. Reforçar la identitat local des de la cultura

- Continuar treballant per mantenir l'essència del poble.
- Conscienciar la població local.
- Educació cívica i cultural transversal.

Interpretació en clau de futur

El col·lectiu jove vol un Sóller on **es pugui viure i créixer amb dignitat**. La seva prioritat és l'accés a un habitatge assequible, sense el qual no poden projectar futur. Reclamen també una regulació efectiva del turisme i del trànsit, que permeti recuperar l'espai públic per a la vida quotidiana. Imaginen un poble amb oferta d'oci estable i saludable, amb espais culturals i activitats

que no es limitin a l'estiu o a la festa. El futur desitjat és el d'un Sóller amb oportunitats reals per als joves, on es pugui emprendre, participar i sentir-se part activa del poble, i on el model de desenvolupament prioritzi la convivència i la continuïtat generacional.

Grup sectorial 7: Construcció i Serveis Industrials

El grup de persones vinculades al sector de la construcció i serveis industrials es va expressar amb pragmatisme, coneixement directe del territori i un cert to autocrític, reconeixent les contradiccions del model actual. Des del seu punt de vista, **la saturació turística, l'accés a l'habitatge i l'excés de càrrega burocràtica** són les tres qüestions més crítiques que dificulten el desenvolupament sostenible del poble, tant des d'un punt de vista social com professional.

Una realitat contradictòria: benefici i perjudici del model actual

Els participants reconeixen sense embuts que **el context d'alta demanda turística i residencial genera activitat per al seu sector**, especialment en reformes i obres derivades de compravendes. No obstant això, assumeixen que aquest mateix model està al límit de la sostenibilitat i genera tensions socials i ambientals importants.

Aquesta dualitat es fa evident quan assenyalen que **la mà d'obra qualificada que necessiten no pot accedir a un habitatge digne i acaba marxant**. Així, el sector esdevé víctima indirecta de l'especulació que, paradoxalment, també l'alimenta.

L'habitatge: entre la manca i l'exclusió

Els professionals del sector no només identifiquen l'habitatge com un problema, sinó que aporten una lectura molt concreta: **la normativa urbanística és massa restrictiva i caldria permetre fer més habitatges**, especialment dins el sòl urbà

consolidat. Això permetria **alleujar la pressió sobre el mercat i reduir la necessitat de vendre propietats a persones de fora.**

També proposen **regular la compravenda** per protegir l'accés dels sallerics a l'habitatge, desincentivant la segona residència i el lloguer turístic. Aquesta afirmació és significativa perquè neix d'un sector que, teòricament, es beneficia del creixement immobiliari. Això **demostra una consciència de poble i un sentit de responsabilitat col·lectiva.**

Saturació d'infraestructures i propostes de control d'accés

Una part destacada del debat es va centrar en la mobilitat i el trànsit. L'apunt central va ser que **la gratuïtat del túnel ha estat un factor accelerador de la saturació del poble**, tant a nivell de trànsit com de pressió sobre serveis i espais públics. Per això, una de les mesures més repetides va ser **la recuperació del peatge com a eina reguladora.**

Altres propostes complementàries foren:

- Regular l'entrada de vehicles no residents.
- Tancar els accessos al poble en hores o zones determinades.
- Evitar l'aparcament descontrolat a les carreteres.
- Millorar la gestió del trànsit dins del nucli urbà.

Aquest conjunt de propostes parteix de la idea que **la saturació no és només un problema turístic, sinó també una amenaça a la convivència quotidiana i a la viabilitat dels serveis.**

Burocràcia i lentitud administrativa: un obstacle generalitzat

Una crítica reiterada va ser l'**excés de traves administratives i la manca d'eficàcia en la tramitació de permisos**, especialment d'obres. Això no només afecta el seu treball diari, sinó que **perjudica l'agricultura (impedint netejar finques o muntanyes) i genera desafecció ciutadana.**

També posaren el focus en la **burocratització innecessària de processos senzills**, com la preparació d'aparcaments de terra o petites intervencions urbanístiques. Reclamaren **una administració amb idees clares, capacitat resolutiva i sentit comú.**

Fiscalitat, redistribució i nou model econòmic

El sector proposa mesures molt concretes per **corregir els desequilibris que genera l'activitat turística i les seves externalitats negatives.** Entre les més destacades:

- Reducció d'impostos (com l'IBI) per als residents.
- Creació de figures fiscals específiques per als visitants, com una ecotaxa local aplicada al tren o als cotxes de lloguer.
- Ajudes específiques al camp i a activitats productives locals.

Aquest enfocament cerca **revertir una part dels guanys que genera el turisme cap a la millora dels serveis per als residents**, trencant així amb la idea que els beneficis només es queden en mans privades o externes.

Oficis, orgull i identitat productiva

Un dels missatges més inspiradors del grup va ser la voluntat de **recuperar l'orgull pels oficis locals**. Proposaren que, igual que les taronges són un símbol de Sóller, **altres professions com els ferrers, els electricistes o els picapedrers puguin tenir també un reconeixement públic i social**.

Això passaria per:

- **Crear una marca local d'oficis.**
- **Revaloritzar el coneixement tècnic i artesanal.**
- **Incorporar aquestes professions a l'imaginari col·lectiu com a motors de futur.**

També reivindicaren **introduir aquest reconeixement i formació des de l'educació primària**, per evitar que les noves generacions vegin els oficis com un camí de segona.

Accions proposades

1. Millorar la regulació i control de la mobilitat

- Tornar a posar el túnel de pagament.
- Tancar o limitar els accessos al poble per a no residents.
- Regular l'entrada de vehicles i cotxes de lloguer.
- Prohibir l'aparcament a la carretera.
- Gestionar millor el trànsit i la circulació dins del nucli urbà.

2. Facilitar la construcció d'habitatges per a residents

- Revisar la normativa urbanística per permetre més pisos.
- Regular la compravenda per afavorir els sòl·lics.
- Desincentivar el lloguer vacacional i la segona residència.
- Incrementar el parc d'habitatge disponible per a residents.

3. Reduir la pressió fiscal sobre els residents

- Baixar l'IBI als sòl·lics.
- Crear figures fiscals per als visitants (ecotaxa al tren o cotxes de lloguer).
- Establir mecanismes de redistribució del benefici turístic cap al bé comú.

4. Reformar l'administració i reduir la burocràcia

- Agilitzar permisos i gestions urbanístiques.
- Donar marge d'actuació per mantenir finques i muntanyes netes.
- Aplicar criteris de sentit comú en la gestió municipal.

5. Revaloritzar els oficis i el talent local

- Crear una marca local d'oficis (ferrers, electricistes...).
- Apostar per l'orgull productiu com a part de la identitat local.
- Fomentar aquestes professions des de l'educació primària.

6. Reforçar un model econòmic diversificat

- Desenvolupar alternatives productives més enllà del turisme.
- Refundar els oficis i adaptar-los a les necessitats actuals.
- Planificar un model alternatiu de futur.

Interpretació en clau de futur

El sector de la construcció i els serveis industrials vol un Sóller que **recuperi l'equilibri entre desenvolupament i sostenibilitat**. Reclamen un model urbanístic que permeti fer més habitatge per a residents, sense especulació, i que doni resposta a la manca d'habitatge per a treballadors. Imaginen un poble amb trànsit regulat i accés controlat, on el peatge del túnel

serveixi per redistribuir els beneficis del turisme i invertir-los en el paisatge. També volen menys burocràcia i una administració més àgil, capaç de donar resposta a les necessitats del territori. El futur desitjat és un Sóller amb una **economia més diversificada**, que valori els oficis, la feina ben feta i el talent local com a part de la seva identitat productiva.

Grup sectorial 8: Agricultura, ramaderia i pesca

El grup d'Agricultura, Ramaderia i Pesca va posar damunt la taula una reflexió profunda sobre el desequilibri estructural que pateix Sóller entre el turisme i el sector primari. Les aportacions dels participants varen mostrar una preocupació compartida per la pèrdua d'independència alimentària, l'abandonament del camp i la manca d'una política efectiva que valori el paper dels pagesos com a gestors del paisatge i garants de la sostenibilitat. El seu discurs combina una diagnosi molt lúcida amb una voluntat clara de reactivació del territori rural, posant en relleu que sense pagesia no hi ha paisatge, i sense paisatge no hi ha futur per al poble.

Sóller improductiva

Una de les idees inicials que varen emergir és la necessitat de **no posar tots els ous en el mateix paner**. Els assistents varen coincidir a afirmar que el turisme ha esdevingut un monocultiu econòmic que ha arraconat completament altres activitats, especialment les agrícoles, ramaderes i pesqueres, i que aquesta dependència és altament perillosa. La pèrdua d'independència alimentària, juntament amb la desaparició de l'exportació agrària —que històricament havia donat sentit econòmic a la vall—, simbolitza per als participants una desconexió preocupant entre Sóller i la seva essència productiva.

Promoció del sector primari

També es va expressar un malestar generalitzat pel paper actual de les iniciatives municipals, com **“Sóller Bon Dia”**, que segons els participants s’ha convertit en una eina buida, reduïda a l’organització de fires sense impacte real sobre el consum de producte local. Els assistents varen reclamar una estratègia més intel·ligent i continuada que connecti directament productors, comerços i consumidors locals. Consideren que la **certificació del producte de Sóller** seria una eina potent per activar aquest cercle virtuós i reactivar la identitat econòmica del poble.

El més preocupant: risc d’incendis

El risc d’**incendis forestals** va aparèixer com una de les preocupacions més greus i compartides. Es va assenyalar que la manca de neteja de les muntanyes i la proliferació de pinar estan creant un escenari d’alt risc, agreujat per les traves administratives que impedeixen als propietaris mantenir les seves terres en condicions. Aquesta situació, sumada a l’abandonament dels olivars i a la desaparició del pasturatge, és vista com una bomba de rellotgeria ambiental. Els participants proposaren solucions concretes, com **geolocalitzar els ramats i establir ajudes vinculades al temps de pastura en cada sector**, de manera que la gestió forestal i la ramaderia siguin tractades com a serveis ambientals essencials.

Fiscalitat i ajudes

La **pressió fiscal** sobre el sector primari fou qualificada d’“asfixiant”. Els assistents consideren que no hi ha retorn econòmic proporcional a la contribució ambiental i paisatgística que fan els pagesos. Per això proposen **reintroduir el peatge del túnel** i destinar els ingressos a la conservació del paisatge i a ajudes directes al manteniment agrari, amb el raonament que els qui sostenen el principal actiu del poble —el paisatge— han de rebre compensacions per fer-ho possible.

Barreres al desenvolupament

També hi hagué un ampli debat sobre la **pèrdua de terres de cultiu i la fragmentació de les parcel·les**, que dificulta la rendibilitat de les explotacions i desincentiva nous emprenedors agrícoles. En aquest sentit, es proposà la creació d’un **banc de terres** que permeti agrupar finques petites i facilitar la cessió a persones interessades a treballar-les. Aquesta mesura es veu com una eina clau per recuperar activitat econòmica i afavorir el relleu generacional.

Vida al camp

Altres aportacions destacades varen fer referència a la necessitat d’ajudes per **tancar olivars, mantenir-los nets i compensar el preu de l’oli**, així com la demanda d’una **política d’habitatge rural raonable**, que permeti fer petites casetes o rehabilitar les existents sense fomentar l’especulació. Els participants defensaren que l’habitatge vinculat al camp hauria de ser una oportunitat per fixar població i no un recurs per a la rendibilitat turística.

Finalment, es va insistir en la importància de **millorar la gestió de l'aigua**, invertint en conduccions, sistemes de monitorització i reutilització d'aigua regenerada, especialment per a usos agrícoles.

Accions prioritzades

Les accions proposades pel grup, posteriorment agrupades i prioritzades, es poden sintetitzar en sis grans eixos d'actuació:

1. Gestió forestal i prevenció d'incendis

- Permetre i incentivar la neteja de muntanyes i olivars.
- Recuperar cultius abandonats per reduir el risc d'incendis.
- Donar suport a la ramaderia extensiva com a eina de prevenció activa.
- Geolocalitzar els ramats i establir ajudes vinculades al temps efectiu de pastura.

2. Revalorització del producte local i suport al comerç de proximitat

- Crear un segell distintiu de "Producte de Sóller".
- Impulsar campanyes de consum de producte local amb implicació dels comerços.
- Reconvertir "Sóller Bon Dia" en una plataforma real de promoció i certificació.
- Bonificar els comerços que venguin producte local.

3. Polítiques fiscals i de retorn econòmic per al paisatge

- Reintroduir el peatge al túnel i destinar-ne els ingressos a la conservació agrària.
- Reduir la pressió fiscal sobre els pagesos.
- Crear incentius per mantenir actives les finques i compensar el preu de l'oli.

4. Recuperació de terres i millora de la rendibilitat agrària

- Crear un banc de terres per agrupar parcel·les petites.
- Facilitar la cessió de finques a nous pagesos.
- Oferir ajudes per mantenir i netejar olivars i tancar finques.
- Garantir la rendibilitat del camp i el relleu generacional.

5. Gestió sostenible de l'aigua

- Invertir en conduccions i sistemes de control.
- Desenvolupar la reutilització d'aigua regenerada (depuració terciària).
- Assegurar l'abastiment agrícola i l'eficiència del reg

6. Habitatge rural i ordenació del sòl

- Permetre la construcció o rehabilitació de petites casetes vinculades a l'activitat agrària.
- Evitar l'especulació amb les finques rústiques.
- Preservar el sòl conreable i promoure l'equilibri estètic del paisatge rural.

Interpretació en clau de futur

El sector primari imagina un **Sóller equilibrat i viu**, on el paisatge sigui motor econòmic i símbol d'identitat. Volen un poble que recuperi el valor productiu del territori, on fer feina al camp sigui rendible i socialment reconegut, i on les polítiques públiques serveixin per protegir els qui mantenen viu l'entorn. La seva

visió de futur passa per **diversificar l'economia**, reduir la dependència del turisme, i fer que l'agricultura, la ramaderia i la gestió forestal tornin a ocupar un lloc central en la vida i la cultura de Sóller. En definitiva, proposen un model de poble on **el paisatge no sigui només decorat, sinó activitat i futur**.